

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

A. C. L. Haiberg
Tale ved Peter Gut
feldts Jordefærd

T a l e

ved

P e t e r G u t f e l d s
J o r d e f æ r d

i Hjerteminde

den 27 April 1844.

A f

N. C. L. Heiberg,

Provst og Sognepræst.

Trykt hos M. C. Hempel i Odense.

Det blev mit Lod i de sidst forløbne Aar oftere at træde frem imellem disse Grave med et dybtbevæget Sind, og de fleste af dem, jeg i denne Stund seer slutte Kreds om deene Grav, vare bevægede tilligemed mig over de tunge Skjæbner, der haardt ramte flere lykkelige Familier i vort Samfund. Ved ingen af deres Grave hvem jeg her har bragt det sidste Farvel, stod jeg dog med tungere Hjerter, end ved den, der nu er aabnet for vore Blikke, og jeg veed, at her Ingen er tilstede, uden han jo er bleven rystet ved Budskabet om det Slag, der traf vor hedengangne Ven, Ingen der jo tager inderlig Andeel i den dybe Sorg, i hvilken hans Efterladte nu ere nedsænkede. Med mange Laarer ere de stille Hvilesteder i de Dodes Have bleven vædede; men tungere end de ville falde paa hans Gravhøi, randt endnu ingen. Dog der behøves ikke mange Ord for at stille den mørke Skjæbne frem, hvor Virkeligheden selv taler med saa forsær-

dende Kraft, som ved denne Riste. Det behøves ikke at vække Hjerterne for Deeltagelse, hvor hvert Hjerter allerede er dybt greben af den. Naar et Menneſte, der ſtaaer i ſin fulde Kraft, i Manddommens feireſte Aar, med Lyſt og Mod i ſit Bryſt til at arbejde i den ham betroede Virkefreds bliver ramt af det dødelige Slag ſaa hurtigt, ſom naar Lynet over Skyen farer ud fra Øſten og ſtinner imod Veſten, ſaa forſærdes det ſvage Menneſte og erkjender, at han er Støv og Aſte — men naar den Mand, hvem dette vederføres, var en elſkende Huſtrues enſte Stotte og mange ſmaa Børns enſte Forførger, naar han nu netop var kommen ſaabidt, at han ſyntes at kunne forførgere Sine uden Betyrning for Fremtiden, og naar denne Mand var længe kjendt, agtet og elſket iblandt os, ſaa bløder Hjertet ved denne Herrens Tilſkiſſe. Der var Glæde for nogle ſaa Dage ſiden i det Huus, fra hvilket han er baaren ud, inderlig Tilfredshed over, at Herren nu ſyntes at have aabnet dem Udſigt til en lyſere Fremtid — nu ruger Sorgen med ſine mørke Vinger over det Huus, fra hvilket Glæden vceg bort med hans Liv — nu knuger Smerten det Hjerter, der ſlog for ham, og vi tør ikke let haabe at det atter vil aabne ſig for nogen Glæde her paa Jorden.

Det var en Trang, ærede Forsamling, for mig', der skal føre Ordet ved denne Grav, at udtale, hvor dybt jeg er bleven grebet af den sørgelige Begivenhed, der er stæet iblandt os, og det saa meget mere, som jeg veed, at de samme Følelser have bevæget os Alle. Men det er ogsaa en Trang for os Alle at vende Blikket bort fra det mørke Billede, som denne Begivenhed har fremstillet for vor Tanke. Og, Gud være lovet, hvad enten vi lade Tanken gaae tilbage eller vi lade den gaae fremad: der kommer Lys og mildere og glædeligere Forestillinger baade fra den svundne og fra den kommende Tid. Erindringen og Haabet stiller sig ved Siden af Sorgen, og vi ville nu lytte til disses Røst.

Vor Ven har forladt os, men hans Erindring er bleven tilbage. Den lever og vil leve i hans Efterladtes Hjerter. Thi han var den kjerligste Mand mod sin Ungdoms Hustru; han var en omhyggelig Fader, og sine Børn omfattede han med den inderligste Omhed. Stille og roligt levede han med sin Familie og søgte stedse sin bedste Glæde i dens Kreds. Hans Erindring vil leve iblandt os Alle, som have kjendt ham, og det turde vel være vanskeligt at finde nogen Anden i vort Samfund, der i den Grad besidder sine Medborgeres udeelte Velvillie, som han besad den: hans jævne Sæder,

hans milde Tænkemaade, hans tilfredse Sind gjorde ham kjær for Mange. Og, hvad der vil sige endnu mere, han har ved sin hele Færd som Embedsmand i vor By, erhvervet sig Alles eenstemmige Agtelse. Han var en retskaffen Embedsmand, der med Nidkærhed og Dygtighed opfyldte sine Pligter, og selv hvor hans stundom vanskelige Embedsgjering bød ham at følge Lovens Strengthed, vidste han at haandthæve den uden at saare eller fornærme dem, hvis Fordeel han maatte handle imod. Han fulgte Retfærdighedens lige Vej — men Billigheden saae han gjerne sidde paa Dommersædet. Ved disse Egenskaber som Embedsmand havde han vundet almindelig Anerkjendelse her — og denne Sandhedens usfremtede Noes skal derfor tale til Hæder for ham ved hans Grav.

Men, Medchristne, hvad der er hæderligt og elskeligt og godt, Alt, hvad der er af Sandheden og Retfærdigheden og Kjærligheden, har Døden ingen Magt over. Den kan nedbryde den forfrænkkelige Støvhytte, i hvilken Aanden her har sin Bolig, men Aanden selv og dens ædle Frugter, høre Guds Rige til. Den kan omstyrte den jordiske Lykkes, om end nok saa fast opførte Bygning, men Sjælens Liv og Lyksalighed kan den ikke forstyrre. Dette er det christelige Haab,

der kaster Lys selv over Dødens mørke Veie og lader Straaler fra Eviighedens Morgenrøde skinne igjennem Gravens Rødsfel.

Dette de Christnes Haab deelte vor hedengangne Broder, og han glemte ikke, medens han var iblandt os, at høre det Ord, der bestandigt viser hen mod det himmelske Fædreland. Vi staae derfor med det Haab ved hans Grav, at han nu har fundet den Fred, som Herrens livsalige Ord forjætter.

Men de Esterlattes jordiske Fremtid, hvorledes skal den blive? Enken og de faderløse smaa Børn, af hvilke den Ældste staaer ved denne Grav, hvo skal være deres Forsørger? Sandedlig denne Nød er stor og vort Hjerter er ikke uden Betyrning; men vort Haab staaer til Gud som i sin hellige Bolig er de Faderløses Fader og Enkers Beskytter, og som aabner brede Veie hvor vi ingen Stie kunne vine; vort Haab staaer til, at de Mennesker ikke ere faa, som forstaae, at det hører til en reen og ubesmiltet Gudedyrkelse for Gud og Faderen, at besøge Enkerne og de Faderløse i deres Trængsel; vi ville derfor holde fast i Troen paa Guds kjærlige Førelser, selv naar vi ikke kunne forstaae dem og opmuntre os selv til at erkjende:

I Verden er ei Red saa stor,
Guds Raade dog er sterre.
Er Luft for mig hver Der paa Jord,
Staae aabne Himlens Doire,
Min Sjæl var ei forsagt,
Du staaer med Gud i Vagt
Har Verden Dig forladt
Blev Dagen Dig til Nat:
Var treflig, Herren lever!

Amen.

